Tentamen physiologicum inaugurale, de calore animali ... / Eruditorum examini subjicit Gasp. Car. de la Rive.

Contributors

La Rive, Charles-Gaspard de, 1770-1834. University of Edinburgh.

Publication/Creation

Edinburgi: Typis Georgii Mudie et Filii, 1797.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/jja2kzec

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection 183 Euston Road London NW1 2BE UK T +44 (0)20 7611 8722 E library@wellcomecollection.org https://wellcomecollection.org

INAUGURALE,

DE

CALORE ANIMALI.

INAUGURALE,

DE

CALORE ANIMALI:

QUOD,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI,

NECNON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI Confensu, Et Nobilissimae FACULTATIS MEDICAE Decreto;

Pro Gradu Doctoris,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

GASP. CAR. DE LA RIVE, A. M. GENEVENSIS:

SOC. REG. MED. EDIN. PRÆS. ANN.

Ad diem 24 Junii, hora locoque folitis.

EDINBURGI:

CUM PRIVILEGIO.

TYPIS GEORGII MUDIE ET FILIL

MULTIPOLICIES LINE MATERIAL LORE ANIMALI: GEORGIA BAIRD, S. S. T. R.

CAROLO CONGALTON, M. D.

HOC OPUSCULUM,

GRATI ANIMI ATQUE OBSERVANTIÆ

TESTIMONIUM,

OFFERT

AUCTOR.

AROND STATISTICS OF STATISTICS OF

NECNON

DANIELI RUTHERFORD, M. D.

IN ACADEMIA EDINENSI

BOTANICES

PROFESSORI,

HANC DISSERTATIONEM

ANIMO QUAM GRATISSIMO

SACRAM ESSE

VULT

AUCTOR.

CORRIGENDA.

- Pag. 4. lin. 4. pro nulli, lege nullo.
 - 5. 5. post eadem est, adde, vel quando earum tensiones æquales sunt.
 - 9. 14. pro De his quantitatibus, lege de hac quantitate.
 - 10. 16. pro noscere, lege æftimare.
 - 22. 14. pro horum gasium, lege harum substantiarum.
 - 29. 5. pro licet, lege liceat.
 - 35. 14. pro ma lege major.
 - 37. not. *, lin. 2. pro fæcium, lege fæcum.
 - 38. lin. 3. pro necessariam, lege necessarium.
 - 38. 20. pro evolvunt, eadem per æstatem combustibilis ma teriæ, penus recondunt, lege evolvunt, per æstatem combustibilis materiæ penum recondunt.
 - 39. not. *, lin. 1. pro quem, lege quam.
 - 52, lin. 19. pro massarum, capacitatum, et gradus temperiei, hujus corporis, lege massæ capacitatis et gradus temperiei hujus corporis.
 - 53, 14. pro aquæ lege aquei.
 - 55, 26, pro x 20,27, lege x=20,27.
 - 57, 28, pro fanguinis, lege fanguis.

INAUGURALE

DE

CALORE ANIMALI.

AUCT. GASPARDO CAROLO DE LA RIVE, A. M.

NIHIL in re physiologica attentione medicorum dignius est, hac potestate qua spirantia animalia uniformem serè temperiem, quicunque sit ambientis medii calor, semper sustinent. De hac potestate autem in hoc opusculo dicere animus est; cumque in omni philosophica dissertatione, vocabulorum quæ in usum adhibentur vim explanare maximi sit mo-

menti,

A

menti, quædam generalia de igne præmittam, et sequente ordine agam.

Pars I. De generalibus quibusdam legibus ignis vel calorici.

Pars II. De potestate ab animalibus perfectis possessi, calorem internè generandi.

Pars III. De potestate quam eadem animalia habent, hunc calorem temperandi:

Pars IV. De quibusdam phænomenis quæ in animalibus imperfectis, plantisque, quod ad temperiem, observantur.

PARS

PARS I.

DE GENERALIBUS QUIBUSDAM LEGIBUS IGNIS
VEL CALORICI.

IGNIS vel caloricum, quod tanquam fluidum fui generis respiciam, a philosopho sub quatuor modificationibus in naturâ reperitur; sub formâ scilicet, ignis liberi, caloris specifici, caloris latentis, et ignis cum diversis corporibus chemicà conjuncti*.

QUANDO sub formà ignis liberi, sluidum LIBER. est summà expandendi facultate præditum, plus minusve omnia corpora pervadens, sensatione caloris animalia afficiens, corporumque que variorum dimensiones adaugens. Eminet au-

A 2 ten

^{*} Vid. PICTET fur le Feu. Essay on Fire. London, Jeffery, 1791.

tem, ejus inter qualitates, ad equilibrium propenfio, quæ, magnæ tenfioni, quam ignis, ubi accumulatus, fubit, vulgo imputatur; cum verò hanc
opinionem nulli fundamento inniti putem, hoc
argumentum accuratius perpendere animus est.

Liber ignis discretum fluidum est, cujus particulæ constituentes remotæ, et a se invicem distantes sunt: Motus ex altera ad alteram instanter communicari, et lineam rectam sequi videtur, quantumque a philosophis observatum suit hoc elementum, iisdem legibus quibus lumen, sese accommodare visum est.

Rarum tale fluidum a se ipso cohiberi nequit; luminis cursus a lumine nequaquam sistitur; duo luminis radii, liberè et absque impedimento, mutuo sese decussant. Quod verum est de lumine, verum est de igne; radians ignis in ipso igne, ad telluris superficiem ubique dissus, movetur; et quoniam in radiatione nullam sensibilem perturbationem patitur, ut ejus particulæ

magnis intervallis, quoad earum diametros, a fe invicem fejungantur, necesse est. Equilibrium igitur ignis explicare dicendo, duas contiguas ignis portiones mutuo fese cohibere, quando earum temperatura eadem est, a vero prorsus aberraret. Ignis enim ab ipso igne coerceri nequit, et hâc explanatione acceptâ, falsò concludi posset, duas illas contiguas ignis portiones sese mutuo cohibere, duarum chalybis laminarum adinstar, quæ admotæ, elasticitate sese invicem repellunt.

Si igitur equilibrium ignis, statum immobilitatis admittendo explanari nequit, concedendum est, ignem subtile esse stuidum, cujus moleculæ perpetud agitatæ, quamdiu nibil obstat, eodem modo quo lumen, moventur.

Fingamus nunc duo vicina corpora, unum ad alterum eundem numerum ignearum particularum, mittentia; eorum temperatura nequaquam mutatur, eorumque calor in equilibrio

esse dicitur: cessat autem hoc equilibrium, quando harum particularum major numerus ab uno mittitur, quam ab altero restituitur; seriei vero inæqualium permutationum ope, equilibrium tandem redintegratur. Equilibrium igitur ignis in æqualitate permutationum a radiatione caloris essectarum, consistere videtur*.

Nova hæc ignis definitio ab experimentis
Pictet, de Reflexo Frigore, originem suam ducit †. Inveniebat Genevensis philosophus, duobus speculis concavis sibi invicem, communi utriusque axe interposito, obversis, et thermometro in soco alterius posito, si frustum glaciei ad focum alterius admoveatur, thermometrum frigoris reslexi præsentiam indicare eodem momen-

to,

^{*} Hanc opinionem cl. Prevost, in Academiâ Genevensi Professor, in medium primus protulit. Vid. Mémoire sur l'Equilibre du Feu, Journal de Physique, 1791, Recherches Physico-Mechaniques sur la Chaleur. Geneve, 1792.

⁺ Vid. Essais de Physique, Pictet's Essay on Fire. London, Jeffery, 1791.

to, ac puncta caloris reflexi, admoto nempe calido corpore vice glaciei, indicat. Hujus autem experimenti, ope principiorum fupra-pofitorum rationem reddere conabor, numque fecundum communem tensionis seu immoti equilibrii opinionem explanari possit, perpendam.

Si generali phænomeno attendamus, ignem emissum a corpore in alterius speculi foco repofito, undique radiare patet. Pars autem ifius ignis quæ contra adjacens speculum impingit, fecundum directionem axi parallelam reflectitur, oppositoque speculo occurrens in focum fuum ab eo repercutitur. Reciprocè, ignis a corpore in foco hujus speculi reposito emissus, ad corpus quod oppositi speculi focum tenet, duplicis repercussionis ope, pervenit. Ponamus nunc duo corpora focalia eandem possidere temperiem, equilibrium immutatum remanebit, utrumque nempe eandem caloris quantitatem, accipiens emittensque. Si autem temperies alterius corporis augeatur vel minuatur, ceffat æqualitas

æqualitas permutationum quæ duplicis repercussionis ope efficientur, rumpitur equilibrium, amboque corpora ad eandem temperaturam tendent; calefacto nempe altero alterum calidum, refrigerato, frigidum evadit.

Si autem ex legibus tensionis, seu immoti equilibrii, phænomenon explicare tentemus, admittere necesse est, fimul ac glacies in foco alterius speculi collocatur, utpotè circumdantibus corporibus multo frigidior, ad eam calorem undique irruere; quantitatemque caloris ab his corporibus ad eam missam, rationem inversam fequi quadratorum distantiæ horum corporum. Speculum igitur in cujus foco glacies reponitur, ad eam multo plus caloris, quam oppositum speculum, mittit: eandem ob caufam, thermometrum plus caloris quam speculum in cujus foco collocatur, emittit; quandoque refrigeratio primi fpeculi in fecundum agit, hoc, quippe cum remotius, minus quam thermometrum afficitur. Hinc patet, thermometrum vel immediate a glacie, - cognitities,

glacie, vel mediatè ab opposito speculo, magis refrigescere, quam speculum in cujus soco reponitur. Ignis igitur in thermometro minorem quam in speculo tensionem subit, et ab illo ad hoc, ut in glaciem reslectatur, nullatenus transmitti potest. Secundum igitur tensionis sententiam, frigus reslecti nequit; at nostræ theoriæ ope, phænomenon facillimè explanatur.

Absoluta caloris quantitas in corporibus contenta, prorsus ignoratur. Mercuriale thermometrum, quod, ut experimentis monstravit DE Luc, se per temperiem quæ aquam gelascentem inter et serventem interponitur, pro addito calore expandit, de his quantitatibus nihil prorsus docet: indicat tantum translationem sluidi ignei, partemque caloris cujus limites penitus ignorantur, in gradus propè equales subdividit.

CALOR CORPORA omnia majorem minoremspecificus. ve pro igne affinitatem habent. Ex-

perimento constat, plurimas substantias ejusdem temperiei, masse et ponderis, sed natura
dissimiles, quò eandem temperiem attingant,
quantitates calorici prorsus diversas, suscipere.
Affinitas autem quæ calorico cum variis corporibus intercedit, vel facultas quæ his inest, varias calorici quantitates, ut eundem gradum
temperiei attineant, imbibendi, eorum capacitas
dicta fuit: specificumque calorem vocamus,
calorem qui, ad duas vel plurimas diversas substantias, ejusdem masse, ex dato puncto Thermotri, ad alterum sublevandas, comparate necessarius
est.

Si relativam illam caloris quantitatem, in plurimis corporibus ad eundem Thermometri gradum fublevatis, noscere animus sit; vel apparatum* ad seorsum accipiendas æstimandasque diversas

^{*} Vide descriptionem talis apparatus, qui calorimeter dicitur, in Mem. de l' Acad. R. des Sciences 1780, Lavoisier et De la Place: quando hic apparatus adhibetur, aqua pro unitate seu norma sumitur.

diversas caloris quantitates, ex his corporibus emissas, dum ex dato puncto, ad alterum defcendunt, vel misturam, adhibere necesse est. Si misturà utemur, aqua pro unitate seu normà fumitur. Experimentis autem Cl. CRAWFORD constat, capacitatem corporum pro calorico, inter aquæ puncta congelantis et ferventis, dummodo eorum forma non mutetur, eandem prorfus effe. Nunc datis duobus corporibus ejusdem ponderis, at diversæ capacitatis; librâ unâ hydrargyri, et librâ unâ aquæ; e. g. Ponatur hydrargyrum 6r. et aquam 32. thermometri gradum *, indicare; fi commisceantur hæc fluida, communis gignetur temperatura gradum thermometri 33. denotans; hydrargyrum scilicet 28 gradus amittit, et aqua unum comparat. Hinc patet, quantitatem calorici, quæ aquæ calorem uno gradu, calorem hydrargyri 28 gradibus, intendere posse. Capacitas igitur aquæ pro calorico, est ad capacitatem hydrargyri :: 28 : 1. (1.)

CALOR

^{*} Thermometrum nempe Fahrenheiteanum, ut in fequentibus.

TERTIA ignis modificatio fub nomine CALOR caloris latentis venit; ignis hâc in con-LATENS. ditione fuas thermometricas calorificafque qualitates amittit; id quod, a peculiari statu aggregationis, particularum substantiæ in quâ continetur, oriri videtur. Hoc autem accidit, quando fubstantia ex solidà ad liquidam, vel ex liquidâ ad vaporem transit. Ignis vero nequaquam tunc chemicè conjungitur; chemica unio nempe ea est, quæ solummodo a chemicis affinitatibus dissolvi potest: quando verum ignis modificationem caloris latentis suscipit, thermometricam potestatem amittit, ejusque nisus in novam substantiæ formam sustinendo, attractionique inter moleculas integrales refiftendo, expenditur; nullatenus autem, ad equilibrium propenfionem amittit, ut admoto frigido corpore patet: eodem prorfus modo, aqua quæ spongiam distendit omnes ejus qualitates a gravitate pendentes amissifie videtur, nequaquam autem chemicè cum spongià conjungitur, levissimaque compressio ad emittendum fluidum, cohesiva vel phyficâ

physica assinitate detentum, sufficit. Hoc in statu ignis aptius denominaretur, ignis sluiditatis, ignis vaporationis, &c.

ULTIMA ignis conditio ea est, in quâ IGNIS CUM, &cc. cum diversis substantiis chemicè conjungitur, dum scilicet, tanquam constituens principium in iis continetur. Hoc in statu omnem thermometricam potestatem omnemque ad equilibrium propensionem amittit, et solummodo his fubstantiis ab electiva affinitate decompositis, novaque composita corpora formantibus, ignis e vinculis folvitur, fuam naturalem energeiam recuperat, fenfibilisque evadit; pars autem tantùm in medium profertur, pars altera nempe cum novis corporibus tunc formatis conjungitur, et ab iis celatur. Hâc in conditione in acidis, in combustibilibus substantiis secundum Cl. Hutton opinionem, et forsan in fluidis elasticis, quæ chemici ad statum liquidum nondum reducere potuerunt, ignis reperitur. Viam illam chemicam, quâ calor producitur, accuratè distinguere

distinguere debemus, ab illâ, quâ, duobus sluidis diversæ capacitatis admixtis, caloricum generatur; id quod accidit, quando summa capacitatis pro igne duorum sluidorum, major est capacitate novi sluidi misturâ formati. Res autem aliter sese habet, cum concentrata acida mineralia oleo infunduntur, cum nitrum deslagratur, et cum varia corpora comburuntur; hæ substantiæ decompositionem subeunt, novaque procreant corpora, quæ partem ignis liberati absorbent, dum altera pars e vinculis soluta, sensibilis evadit.

PARS

PARS II.

DE POTESTATE A PERFECTIS ANIMALIBUS POSSESSA,
INTERNE CALOREM GENERANDI.

DE hâc potestate agendo, primo, Res veras quæ nostræ scientiæ bâc in re fundamentum præbent; secundo, Varias bypotheses quæ ad res explanandas, in medium prolatæ fuerunt, perpendam.

SECTIO I.

RES VERÆ.

GERANTES. dicta, quæ intercepto spiritu brevi animam amittunt, sibi constantem serè temperiem, ex 90, scilicet, ad 100 thermometri gradum, dum vivunt, sustinent. Hic calor, temperie

temperie medii in quo generaliter degunt multo fuperior est, et continua ex eorum corporibus ad hoc medium, transmissio caloris obfervatur.

Quantitas calorici per datum tempus e corpore effugiens, prorsus ignoratur: pendet quidem ex atmospheræ temperie, aëris ambientis motu, quantitate fluidi e cute pulmonibusque perspirati, aliisque rebus circumstantibus. Experimentis monftravit cl. Menzies *, aëra in temperie gradus thermometri 50. per 24 horas e pulmonibus exhalatum, aquæ uncias fex, dum refrigeratur, deponere. Calculatione autem patet, caloricum in folutione hujus aquæ adhibitum, id exæquare, quod liquefactione librarum trium et semissis glaciei absorberetur (II.) Pari modo reperitur, quantitatem caloris confumptam, in fublevando aëra uno die inhalatum ad temperiem corporis humani, quantitati caloris ad folvendas glaciei libras 29 neceffariæ

^{*} MENZIES de Respiratione. 1790.

necessariæ*, æqualem esse (111.) Ex pulmonibus, igitur, quantitas calorici per 24 horas esfugiens, quantitatem caloris ad solvendas glaciei libras 29+3½=32 ½ necessariam exequat f.

Altera etiam adest causa quæ ad refrigerandum corpus tendit; cibi scilicet in sanguinem
conversio. Experimentis probavit Crawford ‡,
varias substantias quæ ad hominem nutriendum
inserviunt, sanguine, minorem capacitatem pro
calorico possidere; earum assimilatione igitur,
partem ejus temperiei, amittere animal oportet.

Adversus illas refrigerationis causas, potestatem internè generandi calorem, animalia possidere debent. Hæc potestas mechanico attritui, C energiæ

^{*} Pondus quod hic et alibi adhibeo, id Anglicè Troyweight appellatur.

⁺ Hæ quantitates, haud fecus ac fubsequentes, veritatis tantum appropinquationes funt.

[‡] CRAWFORD on Animal Heat. 1788.

energiæ fluidi nervosi, fermentationi, &c. olim attributa est. Hæ theoriæ omni fundamento destitutæ nunc prorsus exploduntur, et ab omnibus, calorem animalium a Respiratione pendere, agnoscitur.

Spirantia animalia, certam ga-CAUSÆ CALEfis oxygenii quantitatem in pul-FACIENTES. monibus confumere observantur, et gas acidum carbonicum et aquam, haud fecus ac inflammabiles substantiæ dum comburuntur, formant. Experimentis monftravit Cl. Menzies circiter libras quatuor gafis acidi-carbonici, intra diem, in hominis pulmonibus ad temperiem gradus Thermometri 59 produci: Noscimus autem, inter unam libram gafis acidi-carbonici per combustionem generatam, tantum calorici explicari, quantum pondo glaciei 27*, liquescere sufficiat. Quantitas igitur calorici, per formationem gafis acidi-

^{*} LAVOISIER et DE LA PLACE, Mem. de l'Acad. Roy. des Sciences, 1780.

acidi-carbonici in pulmonibus liberata, eadem est quæ 27×4=108 pondo glaciei solveret.

Cl. viri CRAWFORD et LAVOISIER experimentis probaverunt, quantitatem gafis oxygenii, inter respirationem uno die absorpti, majorem esse quantitate hujus gasis necessaria, ad 4 pondo gafis acidi-carbonici per combustionem Hoc discrimen determinandi generandum. caufà, quantitas gafis oxygenii a Porco Indico, cum quantitate ejusdem gasis a frusto carbonis comburentis absorpto, dum eadem quantitas gafis acidi-carbonici produceretur, comparata fu-Invenit Crawford quantitatem gasis oxygenii a respiratione, esse ad quantitatem ejusdem gasis a carbone absorpti :: 16,5:11,5. Reperiebat LAVOISIER :: 16, 5:13, 3 vel circiter :: 5:4 *. Patet igitur, quintam circiter partem gasis oxygenii absorpti, inter formationem gasis acidi-carbonici, nequaquam adhiberi; aqua autem illine formari creditur.

Ex

^{*} Memoire fur la Chaleur, lu a l'Academie Royale des Sciences, 1783.

Ex Lavoisier experimentis, noscimus quantitatem aëris atmospherici spatio unius horæ ab hominis respiratione consumptam, noscimus quoque quantitatem gafis oxygenii in aëre atmospherico contentam, quantitatemque ejusdem gasis, ad datum pondus aquæ formandum, necessariam; quibus cognitis, constat, ut una circiter libra aquæ intra 24 horas in pulmonibus producatur, oportere (IV.); vidimus autem, uncias fex tantummodo ex pulmone intra hoc fpatium exhalari; fuperflua igitur gafis oxygenii quantitas, quotidie absorbetur; quem autem ad finem et ad quam corporis partem hoc oxygenium tendat, prorfus ignoratur *. Noscimus solummodo,

gas

* Nonnulli philosophi putant, hoc oxygenium a solidis accipi, et irritabilitatem muscularem de eo pendere.

Probabile est, partem aquæ generatæ, et non exhalatæ, in pulmonibus absorberi. Proponitur hæc opinio ab eximio viro Professore nostro Rutherford, in suis optimis Prælectionibus: Putat nempe, probabile esse magnam aquæ quantitatem in pulmonibus diabeticorum generati; id quod rationem reddere potest supersuæ quantita-

gas illud aëriam amittere formam, corporisque inter partes constituentes recipi; cum autem omnes corporis partes, excepto fanguine arteriofo, minorem pro calorico capacitatem aquâ possideant, concludere possumus, hac gasis oxygenii absorptione, quantitatem caloris prorsus eandem, ac fi in aquam converteretur, evolvi. In pulmone verùm, gas oxygenium non cum gase Hydrogenio, sed cum ejus basi, conjungitur; ex calore igitur, qui a formatione libræ unius aquæ per combustionem gasium evolvitur, quantitatem calorici quam gas hydrogenium continere putatur *, fubtrahere nos oportet; computatione institutà reperitur, caloricum, quod hâc ultimâ caufâ in pulmonibus quotidie evolvitur, id exæquare, quod 26 pondo glaciei fol-

veret.

tis urinæ, et fensationis caloris ab ægris, circa præcordia, expertæ: Hæc opinio morbido statu sanguinis horum ægrorum corroborari videtur. Diabetici igitur majorem quantitatem oxygenii consumere debent. Vid. MARCET, De Diabete, Diss. Inaug. 1797.

^{*} Secundum Doctoris CRAWFORD æstimationem.

veret (v.) Quantitas igitur universa calorici, formatione gasis acidi-carbonici, et absorptione gasis oxygenii, intra unum diem evoluta, id æquabit, quod libras glaciei 108+26=134 liquesaceret. Vidimus autem, (p. 17), quantitatem calorici e pulmone quotidie effugientem, eam æquare, quæ libras glaciei 32½ solveret; tota igitur quantitas calorici a respiratione singulis diebus evoluti, id exæquat, quod libras glaciei 134—32½=101½ liquaret.

Gas oxygenium igitur ab animalibus inter refpirandum confumitur, et gas acidum-carbonicum et aqua in eorum pulmonibus formantur.
Bases autem horum gasium, carbonium nempe
et hydrogenium, a sanguine derivari, quam
maxime verisimile est; varias igitur mutationes,
quæ sanguini, dum per pulmones transit, incidunt, nunc perpendam.

Experimentis monstraverunt cl. viri Godwyn*

et Priestley, fanguinem venofum, gas oxygenium aëris cœli contingentem, lividum fuum colorem amittere, coloremque coccineum, qui fanguini arteriofo proprium est, sibi acquirere. Quinetiam prior monstravit, præsentiam gasis oxygenii ad hunc effectum producendum necessariam esse; posterior autem probavit, has mutationes æquè accidere, fi vefica fero madefacta, aëra inter et sanguinem, ponatur. Mutationem igitur quandam fanguis venosus, dum a gase oxygenio in arteriosum convertitur, in pulmonibus fubit, ex quâ gafis acidi-carbonici et aquæ generatio pendet. Præterea experimentis Doctoris CRAWFORD constat, sanguinem arteriofum fanguine venoso, majorem pro calorico capacitatem possidere; res certa est, quamvis ratio inter has capacitates nondum accuratè determinetur; putat CRAWFORD, capacitatem fanguinis arteriofi, esse ad capacitatem fanguinis venosi:: 115: 100. Per circuitum igitur, sanguis ex arteriofo in venofum mutatus, capacitate pro calorico partim privatur, caloremque specificum

ficum amittit, qui fensibilis evadens, naturalem corporis temperiem sustinet.

Gafis oxygenii abforptio, gafis acidi-carbonici formatio, et subsequens calorici evolutio, non tantum a pulmone, fed etiam a fumma cute, perficiuntur. Cl. viri DE MILLY, INGENHOUZ, ABER-NETHY, et, inter alios, Cl. JURINE, hoc phænomenon investigarunt. Quantitas gasis oxygenii absorpti, et gass acidi-carbonici sic producti, multo minor est quam in pulmonibus. Experimentis monstravit JURINE, hanc quantitatem variam esse, in variis corporis partibus; majorem effe, in juvenibus quam in fenibus, post exercitationem quam ante, per calorem febris quam per horrorem *, &c. Calor atmospheræ, hanc formationem

* Essai sur l'Eudiometrie Medicale, qui remporta le prix proposé par la Société de Medecine de Paris, par M. JURINE Chirurgien a Genève. Vide Encyclop. Meth. Medecine, Art. Air.

In literis nuper a Dom. JURINE acceptis, fequentia oc-

formationem gasis acidi-carbonici in corporis superficiem, promovere videtur; et forsan obstaculo huic formationi ex frigore incidente, cæruleus cutis color tunc observatus, debetur: talis cutis color observatur quoque in variis morbis, in quibus propter aliquod respirationis vitium, salutaris mutatio sanguinis, in pulmonibus contingere nequit.

Alteræ funt causæ, quidem secundariæ, quæ ad calorem producendum subserviunt. Inter eas, operatio, quâ diversæ secretiones in corpore perficiuntur, notatu digna est; hâc operatione calor evolvitur, quia secreta sluida, minorem pro calorico capacitatem, sanguine ex quo secenuntur, possident. Muscularis contractio altera causa est, hæc autem ad calorem gene-

D randum

[&]quot; Je puis vous affurer, que j'ai répeté les expériences

[&]quot; qui font confignées dans mon mémoire, relativement

[&]quot; à la décomposition de l'air atmospherique mis en con-

[&]quot; tact avec la peau, et qu'elles m'ont toujours fourni le

[&]quot; même refultat; je dis, le même, quant à la diminu-

[&]quot; tion de l'oxygene plus ou moins grande."

randum conferre potest, vel sanguinis mutationibus, de quibus diximus, savendo, vel sorsan peculiarem sibræ muscularis mutationem, oxygenationem seilicet, promovendo *"

SECTIO II.

THEORIÆ.

CRAWFORD ET SECUNDUM hypothesin virorum LAVOISIER. cl. CRAWFORD et LAVOISIER, generatio caloris in animalibus hoc modo exponitur: Sanguinem venosum, admissione hydro-carbonii, ab arterioso differre supponunt: Hoc hydro-carbonium majorem affinitatem pro oxygenio, quam pro sanguine, habere putant: ad superficiem igitur pulmonum cum oxygenio aëris atmospherici conjungitur, et gas acidum-carbonicum et aquam format; intra hanc formationem caloricum evolvitur, cujus pars a gase

^{*} BEDDOES on Factitious Airs, part 1.

gase et ab aquâ ad statum vaporum calesactâ, absorbetur; pars altera verùm cum sanguine arterioso unitur: Hoc caloricum autem sanguinis arteriosi temperiem nequaquam auget, quoniam capacitas hujus sanguinis, capacitate sanguinis venoss, multo major est: Per decursum circuitus, sanguinem arteriosum trans tunicas vasorum capillarium, hydro-carbonium a variis corporis partibus, accipere credunt; quâ admissione in venosum convertitur, caloris minus capax sit, specificumque calorem amittit, qui sensibilis evadens, corporis temperiem sustinet.

Similitudo inter substantias, quæ a respiratione et a combustione generantur, sundamentum huic theoriæ præbuisse videtur; cum veram combustionem ad superficiem pulmonum, contingere putent. Gas oxygenium et hydrogenium ad temperiem tam humilem non sese conjungere posse, nequaquam objici debet; cl. enim viri Priestley et Berthollet experimentis monstraverunt, hydrogenium nascens ad temperiem

28 TENTAMEN PHYSIOLOGICUM

periem atmospheræ, cum oxygenio conjungi. Carbonium autem in sanguine dissolutum, particulas quam maximè disjunctas habet, verùm hoc in statu ad temperiem quidem humilem, magnam pro gase oxygenio affinitatem habet, et cum eo facillimè conjungitur. Hæc explanatio confirmatur, spontanea combustione quorundam pyrophororum, et formatione gasis carbonici in fermentatione vinosa, et dum sub aëre, fructus divisi, radiis solaribus in eos incidentibus, exponuntur *.

Huic theoriæ objicitur, ex experimentis a Doctore Beddoes institutis, apparere †, sanguinem venosum, animalium gas hydro-carbonatum respirantium, et postea intersectorum, vel ab ipso gase suffocatorum, floridum colorem sibi acquirere. Inveniebat quoque Beddoes, sanguinem venosum, in contactu cum hoc gase ex-

^{*} Hoc experimentum a cl. BERTHOLLET institutum est.

⁺ Beddoes on Factitious Airs.

tra corpus positum, floridum colorem sanguinis arteriofi, comparare: Hinc conclusum est, hydro-carbonium fanguini arteriofo admiftum, huic colorem nigrum fanguinis venofi impertire non posse. De his experimentis autem observare licet, animalia in gafe hydro-carbonato expirantia, vel post respirationem hujus gasis interfecta, figna maximæ debilitatis indicavisse; Cl. autem Joannes Hunter * experimentis monstravit, fanguinem venofum animalium, in hoc ftatu debilitatis expirantium, quæcumque fit hujus status causa, floridum acquirere colorem. De experimentis verùm in quibus fanguis venofus actioni gafis expositus est, observandum est, effectum hujus gasis in mutando colorem fanguinis, uniformem nullatenus esse, puritatemque gasis in his experimentis adhibiti, nunquam æstimatam fuisse; ex his igitur colligere licet, hæc experimenta hactenus nihil certi probare, accuratâque repetitione egere.

Cli-

^{*} J. HUNTER, on the Blood Inflammation and Gunshot Wounds.

Cli. Crawford fupra-expositæ theoriæ, meliori jure objicitur; inutilem materiam folidorum, haud fecus ac pinguedinem et quidem offa ipfa, a peculiaribus vafis abforberi, transmissionemque hujus materiæ per tunicas vaforum fanguiferorum, nullo argumento probari. Objicitur quoque, si capacitas corporum pro calorico. præfentia hydro-carbonii minuatur, et abfentia augeatur, nullam in corpore humano liberi calorici evolutionem fieri posse; quia totum caloricum a fanguine effufum, absorbetur a partibus illis, a quibus fanguis hydro-carbonium deduxit *. Tandem invenit Dominus Coleman + calorem in cavitate cordis evolvi, ex fubstantiâ cordis autem, magnam quantitatem hydrocarbonii derivari probabile non est; insuper, experimentis

^{*} Huic objectioni CRAWFORD respondere tentat, comparando mutationem, quæ tunc sanguini incidit, cum combustione inslammabilium substantiarum, quarum residua majorem pro calorico-capacitatem, ipsis substantiis, habent. Sed secundum ejus theoriam, simplex admistio, et nulla combustio, in vasis contingit.

[†] COLEMAN on Sufpended Respiration. 1791,

experimentis monstraverunt Cl. Hunter et Hamilton, sanguinem arteriosum in magnis vasis ligaturis per tempus cohibitum, colorem venosum acquirere; sanguis autem nullum hydrocarbonium in his accipere poterat, propter tunicæ crassitiem *.

DE LA GRANGE ALTERAM hypothesin cl. viri ET HASSENFRATS. DE LA GRANGE et HASSENFRATS desendunt †. Ponunt sanguinem dum per pulmones transit, partem gasis oxygenii inspirati dissolvere, et hinc colorem arteriosum accipere; hoc oxygenium dum a sanguine absorbetur

* Non desunt qui harum objectionum vires frangere conantur, sicut cl. vir Professor noster Hope, qui in Prælectionibus Physiologicis, ex quo tempore Professor in Academiâ Glasguensi fuit, docuit, hydro-carbonii sontes præcipuos esse chylum et materiem vasis lymphaticis undiquaque absorptam, idque hydro-carbonium a sanguine reliquo, dum per corpus circumfertur, pedetentim et sere sejunctum, colorem ei dare purpureum, et tandem in pulmone ope oxygenii auserri.

† La Grange et Hassenfrats Annales de Chimie, vol. 9.

betur, partem fui calorici, fluidis elasticis in pulmone formatis impertit, alteram partem fecum conjunctam retinet *; per circuitum autem, cum hydro-carbonio in fanguine contento, gradatim conjungitur, et caloricum amittit. Non fubita est illa unio, quia affinitas oxygenii pro calorico, conjunctioni cum hydro-carbonio, moras facit; inter hunc processum caloricum evolvitur, carbonicumque acidum et aqua in fanguine generata, fanguini venoso colorem lividum impertiunt: hæ fubstantiæ autem, in pulmonibus a gase oxygenio, propter majorem hujus gasis pro fanguine affinitatem, extricantur; caloricumque ab hoc gase accipientes, in elastica fluida abeunt, et sub hâc formâ exhalantur.

Experimenta unde hæc phænomenorum ratio deducta fuit, fubfequentia funt. Docuit Gonwyn, fanguinem venofum gas oxygenium contingentem

^{*}Secundum hanc opinionem, fanguis arteriofus tanquam oxydatus considerari potest: Oxyda autem majorem, ipsis metallis, pro calorico capacitatem habere, reperit CRAWFORD.

tingentem, floridum colorem fibi acquirere, aliquantulum gafis abforbere, caloricumque evolvere *. Cl. viri Priestley et Girtanner arteriofum fanguinem gafi azotio exposuerunt, fanguis lividum colorem comparavit, paululumque gafis oxygenii, gas azotium ab eo accipere putaverunt ; quoniam candela accensa per aliquod tempus in eo flammam edidit: Hinc collegerunt, fanguinem oxygenium folutum continere. Præterea, experimentis montraverunt HA-MILTON et J. HUNTER, arteriofum fanguinem in vafis ligaturis cohibitum, venofum colorem fibi acquirere. Sanguis floridus, tubis vitreis mox hermeticè claufis, ab HASSENFRATS infertus, colorem lividum comparavit, et hic effectus tum in tenebris, tum in luce, contigit; idem chymicus altero instituto experimento, reperiebat, acidum muriaticum-oxygenatum fanguini ve-

E nofo

* Cl. Pictet, Experimento hâc de re inftituto diverfum prorfus exitum invenit; hoc experimentum, ex literis ab hoc Philosopho nuper acceptis, ad finem hujus opusculi transcribam. Vid. Annot. (VI.)

34 TENTAMEN PHYSIOLOGICUM

noso affusum, sanguinem decomponere, coloremque profundum et ferè nigrum, huic impertire, qui effectus ab acido muriatico communi, nullatenus producitur: hinc conclusum est, colorem nigrum, a conjunctione fuperflui oxygenii acidi muriatici-oxygenati cum fanguinis parte, oriri: ex prioribus experimentis vero collegerunt, eundem effectum, ab oxygenio in fanguine foluto, post tempus diuturnius produci. Ex his experimentis verum, nihil certi inferre posfumus, Godwyn et Priestley experimenta, oxygenium a fanguine absorberi, certo modo nullatenus probant; quandoque in aliis periculis, floridus fanguis fuscum assumebat colorem, quæri potest, num in venosum sanguinem revera mutaretur? num inter hanc mutationem caloricum evolveretur? hoc facillimè ope calorimetri nosci potest.

Præsentiæ acidi-carbonici in sanguine venoso ab Hassenfrats suppositæ, objicitur, sanguinem sodam puram continere, quæ cum acido fese conjungere, carbonatemque sodæ formare deberet. Præterea sanguinem hydro-carbonium continere putant, sed quomodo, et quâ viâ, ad sanguinem veniat, nullo modo patet.

Has objectiones removendi caufâ, subsequentem hujus theoriæ modificationem, proposuit prælector solertissimus Cl. vir Joannes Allen.

Oxygenium folutum fanguinem continere putat; hoc oxygenium in pulmonibus a fanguine arteriofo abforbetur, et partim inter decurfum circuitus, actione vaforum fanguiferorum, cum hydro-carbonio fanguinis gradatim conjungitur, caloricumque evolvit*. Hâc operatione hydro-carbonium fanguinis oxidatur, fed m a oxygenii quantitas requiritur ad plenam acidicarbonici et aquæ formationem: hoc oxygenium, hydro-carbonium oxidatum ad fuperficiem pulmonum accipit, et hic folummodo in

E 2

^{*} Hanc opinionem admittendo, evolutio caloris in magnis venis a Coleman observata, facillime explanatur.

36 TENTAMEN PHYSIOLOGICUM

gas acidum-carbonicum et aquam, convertitur. Acidum-carbonicum igitur in fanguine venoso nequaquam existit, et soda pura in eo contineri potest.

COMBUSTIBILIS MATERIA SAN-GUINIS. Quod vero ad præsentiam hydro-carbonii in sanguine respicit, Doctoris Crawford sen-

tentiam hâc de re jam jam refutavimus (p. 30.), atque cum Doctore Hope et Domino Allen hoc principium a chylo derivari, putamus.

Noscimus substantias vegetabiles quæ cibum homini suppeditant ex hydrogenio, carbonio, oxygenio, salibus et terris, animales autem, ex iisdem principiis, et ex azotio, consistere: utræque vero cum majore oxygenii quantitate sese conjungere desiderant, seu inslammabiles sunt: Hæ substantiæ, oxygenium in sanguine reperiunt*, et partim cum eo uniter coëunt. Sanguis igitur inslammabilem substantiam per ventriculum

^{*} Secundum hypothefin a Domino Allen propofitam.

triculum, et oxygenium per pulmonem, accipit; per decurfum circuitus, harum fubstantiarum conjunctio, seu vera combustio, contingit: Aqua et gas acidum-carbonicum combustione producta ex pulmone, halitus cutis urina et fæces, quæ fubstantiæ omnes maximâ ex parte incombustibiles funt, variis excernentibus organis e corpore, ejiciuntur; hâc combustione autem calor animalium fustinetur *.

Verum enim vero, chylus in fanguinem non indefinenter affunditur, at generatio caloris nunquam definit: Huic objectioni respondere possumus, verisimile esse certum spatium tempigret ar tomo desibai arbasa fatemente poris

Secundum BRYAN ROBINSON viginti quatuor horis, corpore ejiciuntur, fæcium alvinarum 3v, urinæ 3xxx, fluidi perspirati 31. Ex Homberg analysi noscimus, fæces alvinas I partem folidæ materiæ continere et 7 partes aquæ (verum est inter analysim paululum aquæ forsan generari). Urina autem 1 partem solidæ materiæ continet, et fluidum perspiratum - partem. His cognitis reperimus, circiter 3iij. tantum materiæ folidæ e corpore ejici intra 24 horas, hujus autem materiæ, major pars ex incombustibili substantia, ex salibus nempe et terrà, confistit.

38 TENTAMEN PHYSIOLOGICUM

poris ad perfectam chyli affimilationem, plenamque supervacui hydrogenii et carbonii faturationem, necessariam esse. Præterea combustibilis materia sub formâ pinguedinis perpetuò secernitur, quæ forsan postea re-absorpta, et cum fanguine commixta, novum alimentum combustioni præbet. Hæc hypothesis confirmatur phænomenis in quibusdam animalibus, dum hieme torpent, observatis: Hoc in statu paululum calorici evolvunt, et pinguedinem confumunt. Experimentis monstravit J. Hun-TER *, alimenti concoctionem evolutionemque caloris in animalibus, a fe invicem pendere; erinacei quorum calor naturalis is est, quem 04 thermometri gradus indicat, cum in torpido statu, duobus vel tribus gradibus tantum circumdans medium temperie superant : hoc autem in statu, cibus in ventriculum injectus non diffolvitur: animalia vero, quæ, velut apes, per hiemem calorem evolvunt, eadem per æstatem combustibilis

^{*} Observations on some parts of the Animal Economy, London 1792.

combustibilis materiæ, penus recondunt *. In corpore humano calorem generandi causâ, non tantum pinguedinis, sed etiam solidorum absorptio, aliquando observatur: In febribus (e.g.) per quas magnus adest calor, et nullum abægro devoratur alimentum, magna solidorum jactura contingit; hæc absorptio, ex peculiari statu harum partium a morbo producto, pendere videtur.

^{*} Apes per hiemem mel consumendo, temperiem quem 90 therm. gradus indicat, conservant; quandoque frigidissima est hiems, majorem mellis quantitatem devorant. Vid. Hubert sur les Abeilles, Genêve.

PARS III.

DE POTESTATE QUAM ANIMALIA PERFECTA
HABENT, CALOREM TEMPERANDI.

Hominem in medio corpore proprio multo calidiore posse vivere, negabat Boerhaavius. Hanc fententiam a vero aberrare, Cl. Du HAMEL primus reperit : observabat nempe, puellas in furnis ad 240 um gradum thermometri calefactis, per quinque temporis puncta absque ullo incommodo, remanere. Hæc observatio, multis experimentis a Cl. FORDYCE, BANKS, Blagden, et Solander, institutis, confirmata est*. Fordyce vestimentis rejectis in cubiculum vaporum plenum, et ad gradum 130um calefactum, primus intrare tentavit; propria corporis temperies 97mo gradui equalis erat, et condenfatione vaporum subito aquâ perfusus fuit: 20 temporis

^{*} Philosophical Transactions, vol. 65.

temporis minuta in cubiculo remansit, et periculo finito, thermometrum sub ejus linguâ 100
gradum indicabat, et pulsus arteriarum temporis,
minuto 145 erant.

Alterum periculum ab aliis philosophis amictis in ficco cubiculo ad 210° calefacto, institutum fuit. Thermometrum sub lingua 1000 indicabat, nonnulli multum perspirabant; per expirationem spiritus frigidus sentiebatur, per inspirationem verùm nares sensatione summi caloris afficiebantur; aër eorum corpora ambiens, frigidior evafit, quandoque artus movere tentabant, quam maximum calorem fentiebant; venti' flatum a folle emissum tolerare non possibile erat. Cli. BLAGDEN pulsus arteriarum temporis minuto 136 erant; nullum prorsus dolorem inter experimentum sentiebat, postea autem cum tremore, languore, debilitate, et vertigine correptus fuit. Per septem temporis minuta in cubiculo ad 260° calefacto mansit, sed mox oppressionem et circa præcordia anxietatem exper-

42 TENTAMEN PHYSIOLOGICUM

tus est; observabat quoque, se facilius ante, quam post pastum, calorem sustinere.

Canis in arcâ ad 236° calefactâ, per semi-horam sine incommodo degit; absoluto periculo, calorem quem 101 thermometri gradus indicat, comparaverat, fundumque arcæ salivâ madesactum esse observabatur.

Docuit Crawford, in altâ temperie multo minus oxygenii quam in frigidâ abforberi. Porcus Indicus in temperie 46° certam oxygenii quantitatem, per datum temporis fpatium, confumit, et dimidia pars tantum hujus quantitatis in temperie 102° ab eodem animali, et per idem temporis fpatium, abforbetur. Duæ funt hujus phænomeni caufæ, minor nempe condenfatio aëris, et minor oxygenii, in hâc altâ temperie, pro fanguine affinitas: invenit enim Crawford, venosum fanguinem canis, ad temperiem 140° per tempus expositi, et postea interfecti, floridum comparavisse colorem: duos porcos Indicos

Indicos in eodem aëris volumine, sed inæqualis temperiei includebat; ambo circiter inter idem tempus mortui sunt; sed porcus in aëre frigido suffocatus, multo majorem oxygenii quantitatem, altero consumpserat: Hinc colligere licet, hydro-carbonium sanguinis in altâ temperie, multo minorem pro oxygenio affinitatem habere; minor igitur quantitas oxygenii in hac temperie absorbetur, et minus caloris evolvitur; sed absolutum frigus nequaquam producitur, ut, absque fundamento, Crawford putavit.

Præter has causas, evaporationem ex pulmonibus et summà cute calorem corporis minuère,
in experimentis supra narratis, quam maximè
probabile est. Melius suisset, si hanc evaporationem, philosophi qui hæc pericula tentaverunt, accuratè æstimavissent. Hæc autem æstimatio facilis suisset, ante vel post periculum corpora librando; vel potius, evaporationem ex
summà cute intercipiendo, immersione corporis

44 TENTAMEN PHYSIOLOGICUM

in aquam ad gradum 120um calefactam, qui calor facile fustineri potest, simulque colligendo vapores et fluida elaftica in pulmonibus generata *; postea æstimanda fuisset, quantitas calorici ad fluida illa producenda necessaria, quantitas oxygenii confumpti, et quantitas calorici abforpti a corpore ejusdem temperiei et capacitatis ac corpus humanum, et per idem tempus in aquam immerfo. His cognitis, forfan nofci poffet, num fola evaporatio phænomenon fupra narratum explanare possit, numve cum quibusdam philosophis, novam potestatem in corpore humano fupponere necesse sit, potestatem nempe fenfibilem calorem in latentem vel specificum convertendi, seu frigus procreandi +.

Quædam medicamenta, ut acida, falia nonnulla

^{*} Mr Allen's Lectures on the Animal Economy.

⁺ Dubius est hujus periculi exitus, ignoramus enim quis foret esfectus absorptionis, et caloris toto corpori subito admoti.

nulla media, &c. corpus refrigerandi facultatem possident; forsan exhalationem cutis promovendo, sed potius actionem vasorum minuendo: Tali diminutione quantitas sanguinis arteriosi per datum tempus in venosum conversi, minuitur, et minus caloris evolvitur.

PARS IV.

DE QUIBUSDAM PHÆNOMENIS, QUÆ IN IMPER-FECTIS ANIMALIBUS PLANTISQUE, QUOD AD TEMPERIEM, OBSERVANTUR.

OPERATIONES a quibus pendet caloris generatio in animalibus perfectis dictis, hactenus confideravimus; idem phænomenon in imperfectis animalibus, feu in quibus fanguis frigidior est, nunc perpendere animus est: In his autem organa respirationis, diversam in diversis speciebus structuram habent.

Pifces duobus vel tribus thermometri gradibus, ambiens medium temperie fuperant, quorum organa respirationis in *branchiis* esse putantur, et qui oxygenium aëris in aquâ contenti, harum ope, decomponere videntur; etenim in eâdem aquâ diu vivere nequeunt, et aquam ab his contaminatam, minus oxygenii continere, reperiebat Priestley.

Observat J. Hunter, ranas prope punctum aquæ congelantis, temperiem circumdante medio superiorem, 4 vel 5 gradibus, hirudines 2 vel 3 gradibus, possidere *. Reperit idem philosophus, hæc animalia actioni intensi frigoris resistere, et tunc gradum thermometri 32 um, donec frigore anima priventur, indicare.

Experimentis monstravit Vauquelin, vermes et insecta, potestatem aëra cœli decomponendi possidere. Gryllus viridissimus, locusta vermivora, sed inter alia, limax slavus et belix pomara, gas oxygenium absorbent, et gas acidum-carbonicum generant †.

Non tantum animalia, sed etiam ova, caloricum

^{*} HUNTER on the Animal Economy.

[†] Annales de Chymie, vol. 12.

ricum evolvunt. Invenit J. Hunter temperiem ovorum pullum continentium, temperiem urinorum, duobus gradibus thermometri fuperare. Hoc phænomenon decompositione aëris produci videtur. Effectum quemdam in ova aëra producere noscimus, ex communi processu, quo, ne putrida fiant, obstatur, omnem contactum aëra inter et ovum intercipiendo; obfervavitque cl. Mayow, tali interceptione, pullum, quando in ovo formatum, vita privari. Demonstravit autem Dr Jeffray, in ultimis incubationis diebus, inter quos caloricum ab ovo evolvitur, umbilicalem arteriam lividum, fodalemque venam floridum fanguinem continere *. Hanc fanguinis mutationem ad fuperficiem ovi putaminis, a gafe oxygenio aëris atmospherici produci, quam maxime probabile est.

Plantæ, et præcipue arbores, per hiemem ambiens medium temperie fuperare observantur.

Hoc, plantarum potestati vitali, a J. Hunter adscribitur.

^{*} Diff. Inaug. de Placenta.

adscribitur. Talis explanatio a cl. Senebier *
merito rejicitur, hujusque phænomeni ab eo facillimè ratio redditur, transmissione caloris trans
arborem ex imo terræ solo, ad externam superficiem, quæ tunc frigidior evadit. Idem philosophus, in slore nonnullarum plantarum, quædam de harum temperie accuratè observavit.
Huic opusculo sinem imponam, ejus observationes hâc de re, literis nuper acceptis, transcribendo.

" GENEVE, 28. Nov. 1796.

"J'ai observé à la fin de l'hiver dernier, ou plûtot au commencement du printemps, les fleurs du tustilago farfara épanouies depuis quelques jours surprises par un froid violent: le thermometre descendit a—8, (échelle de Réaumur), elle se conserverent parfaitement bien, les boutons sleurirent même et s'épanouirent au soleil, un jour ou elles avoient éprouvé pendant la nuit un froid de—2.

^{*} Journal de Physique 1792.

" Quelques autres plantes succulentes, telles " que l'Hyacinthe, et surtout la fritillaire impe" riale, présentent les memes effets, ainsi que
" je l'ai vu dans des froids moins rigoureux.

" Mr DE LA MARK, dans fa Flore Francaife, " fait remarquer, que l'arum maculatum lorsqu'il " est fleuri, a son chaton ou spadix, chaud au " point de paroitre brulant, et que cet état ne " dure que quelques heures. Je fus curieux " de suivre ce fait, et je trouvai, que le moment " ou la chaleur commence à se manifester, est " celui ou l'enveloppe du chaton commence à " s'ouvrir, et ou les chaton est pret à paroitre; " j'ai toujours vu, que cette chaleur se faisoit " sentir entre 3 et 4 heures, et sa fin entre 11 et " minuit; que la plus grande chaleur est de 7 " à 8 degrés, quand le thermometre à l'air est " entre 14 et 15 degrés. Le petit nombre d'ex-" periences que j'ai fait pour penetrer ce c as " fingulier, ne m'a pas permi de fuivre ce phé-" nomene pour m'affurer de sa cause; mais ce " que

" que j'ai vu me fait présumer, que la chaleur " est produite par une combinaison du gas oxy- " gene avec la partie charbonneuse du chaton " ou spadix, qui souffre alors une fermentation " particuliere, le gas oxygene en perdant son " calorique excite la chaleur qu'on éprouve, et " brule la partie réchaussée qui devient noire."

ANNOTATIONES.

ANNOTATIONES.

(I.) P. II.

QUONIAM misturarum methodus a Doctore CRAW-FORD in experimentis maximi momenti adhibita est, eam noscere interest. Sit

M = massæ, vel quantitati materiæ corporis calidioris, per pondus æstimatæ.

A = hujus corporis temperiei gradui.

P = quantitati calorici, ad hujus corporis lbj. per unum gradum therm. calefaciendam, necessariæ, seu expressioni ejus capacitatis.

N = massæ corporis minus calidi per pondus æstimatæ.

b = hujus corporis temperiei gradui.

q = quantitati calorici, ad hujus corporis lbj. per unum gradum therm. calefaciendam, necessariæ, vel expressioni ejus capacitatis.

C = temperiei misturæ quando M et N commiscentur.

Cum in dato corpore quantitas calorici compositam rationem sequatur, massarum, capacitatum, et gradus temperiei, hujus corporis; habebimus.

MP(A-C) = quantitati caloris a corpore M amif-

Nq (C-b) = quantitati caloris a corpore N comparatæ.

Hæ quantitates autem æquales funt, MP(A-C) = Nq(C-b). Hinc P:q:N(C-b):M(A-C).

Hujus formulæ ope relationem inter capacitatem hydrargyri et aquæ, facillimè noscere possumus; nam M=lbj. N=lbj. C-b=33-32=1, A-C=61-33=28. Igitur P: q::1:28*.

(II.) P. 16.

Noscimus ex experimentis Cli. Lavoisier, quantitatem caloris absorpti, dum regelatur una glaciei libra, unius aquæ libræ temperiem gradibus 135 augere †: noscimus quoque, in formatione uniuscujusque libræ vaporis aquæ, quantitatem caloris cum eo conjungi, quæ temperiem corporis quod eandem capacitatem quam aqua haberet, sed in vaporem non posset converti, gradibus 960 tolleret. Nunc facile reperitur, caloricum a lbj. vaporum amissum, dum ad statum aquæ reducitur, lb. 7. glaciei liquesacere posse; nam 135:1::960: x=7,1; fed in pulmone lbss. solummodo vaporis aquei inter 24 horas formatur; quantitas igitur calorici a generatione hujus vaporis absorpta, lb. 2=3, 5 glaciei liquesacere potest.

N.B.

^{*} Vid. La Place et Lavoisier, Mem. de l'Ac. Roy. des Sciences, 1780.

[†] Celeberr. Professor noster BLACK, qui primus hanc modificationem caloris invenit, quantitatem calorici ab una libra glaciei dum regelatur absorpti, ad 140% æstimat.

N. B. Ex experimentis Domini Watt* concludere possumus, quantitatem calorici in spontanea exhalatione absorpti, eandem esse ac quantitas calorici quæ a vapore elastico, ex aqua bulliente generato, absorbetur.

(III.) P. 17.

EXPERIMENTIS monstravit MENZIES, 1b58. aëris inter 24 horas inspirari; capacitas autem aëris atmospherici secundum Crawford æstimationem, est 1,79; quantitas calorici absorpti, dum regelatur una glaciei libra, unius aquæ libræ gradibus 135 augeret; patet autem, eandem quantitatem calorici, temperiem libræ unius aëris 79,4 gradibus tollere posse, nam-1, 79:1:: 135: x=79, 4 (Temperatura enim inversam rationem sequitur capacitatis.)

In pulmone autem aër ex gradu 59mo ad 98um calefit, noscenda est igitur quantitas glaciei quæ regelari potest a calorico, ad tollendam lbj. aëris gradibus 98—
59=39, necessario; patet autem hanc quantitatem lbss.
esse; nam 79: 1:: 39:0,49 vel circiter 0,5. Vidimus autem 58 libras aëris quotidie inspirari; patet igitur, 58=lb. 29 glaciei regelari posse a calorico per
unum diem, ab aëre in pulmone absorpto.

(IV.) P. 20.

Ex Cli. Lavoisier experimentis deducitur, circiter 2160 digitos cubicos Gallicos gafis oxygenii ab homine inter unius horæ spatium consumi, sed hujus gafis 1646 tantum

^{*} Vid. DE Luc on Evaporation Philos. Transactions for 1792.
Part I. pag. 401.

[†] Vid. Encyclopedie Methodique, Chymie, article Air, p. 729.

tantum digiti cubici ad gasis acidi-carbonici formationem sunt necessarii, 514 digiti cubici Gallici igitur, 622 Anglici exæquantes, in aquam formando adhibentur; 622 digiti cubici gasis oxygenii 213 grana pondere exæquant: Noscimus autem, in productione 100 partium aquæ, 85 partes gasis oxygenii, et 15 hydrogenii consumi, si igitur 213 gr. gasis oxygenii in aquam convertantur, 37 gr. gasis hydrogenii requiruntur; nam 85:15::213: x=37. Habebimus igitur 213+37=250 grana aquæ inter 1 horam in pulmonibus formatæ, vel lb. 1,04 inter 24 horas.

(v.) P. 22.

Inter formationem lb. 1,04 aquæ combustione gasium oxyg. et hydrog. quantitas calorici evolvitur quæ lb. 46, 17 glaciei regelare potest: In pulmone autem basis g. hydrog. tantum cum gase oxygenio conjungitur, quantitas igitur calorici evoluti minor esse debet. Capacitas gafis hydrogenii est 21, 4, gafis oxygenii 4, 749 *. Quantitates gasium necessarias ad producendam aquam quæ in pulmone intra unius horæ spatium generatur, per horum gasium respectivam capacitatem multiplicando, habebimus pro gase oxygenio, 4, 749×213=1011, 5, pro gafe hydrog. 21, 4×37=791,8. Has quantitates addendo habemus 1011, 5+791,8=1803.3: Nunc patet, 20,2 libras glaciei regelari posse a calorico, a gase hydrogenio emisso, dum lb. 1,04 aquæ generatur, nam 1803,3:791,8::46,17: x 20,27: Hanc quantitatem ex libris 46,17 fubtrahendo, habebimus 46,17-20,27=25, 90 vel circiter lb. 26 pro quantitate glaciei quæ regelari potest a calorico in pulmone evoluto inter generationem aquæ †.

(VI.)

^{*} Juxta Crawford æstimationem.

[†] Russel, Diff. Inaug. de Respiratione, 1793.

(vi.) P. 33.

Quadam ex Dom. Pictet Epistolis excerpta.

"Circumstantiæ autem præcipuæ sunt, 1mo, Præsen"tia sanguinis venosi ita divisi ut magna sit ejus supersi"cies contacta; 2do, Præsentia gasis oxygenii, quatenus
"in aëre respirabili contenti; 3tio, Temperies quædam,
"ea scilicet quam naturalem in animali vocamus.

"Quibus positis, sequenti apparatu has circumstantias quantum possibile, imitari tentabam. Recipulum vitreum circiter 100 pol. cub. capax, disco plano largiori insistens, et cum illo probe cementatum, adhibebam; cui disco patella vitrea patentior, et sondum
fere integrum recipuli occupans, superponebatur; pars
fuprema recipuli in medià convexitate foramen gerebat, cochleà instructum, quà instituebatur communicatio recipulum inter et antliam pneumaticam, ita
ut extracto aëre communi atmospherico, huic, gas oxygenium

" genium purum substitui posset. Duo thermometra in " recipulo suspensa erant, alterum prope basin, alterum " in parte suprema versus fornicem.

"Recipulum ipfum cylindro vitreo tenui et largiori "circumambiebatur, eædem basi probe obturato, ita "ut cylindri ipsius inter et recipuli parietes sufficiens "adesset intervallum, aquâ tepidâ plenum ad supremam "usque recipuli oram; thermometrum in hanc aquam "immersum liquidi temperiem indicabat, et trans ip-"sam aquam et vitreos parietes, facilè observabantur "instrumenta in recipulo suspensa, ad gasis oxygenii in "in illo contenti, temperiem ostendendam.

"Serie observationum rectè institutâ, jam ante omnia determinabatur, modus servandi temperiem unisor- mem, et ad animalem quam maximè accedentem, bal- nei, assurione regulari aquæ tepidioris, pro ut refrige- rio naturali aliquid de hac temperie amittebat. Uni- formitas in isto processu facillime obtinebatur, ita ut tantummodo oscillationes regulares et minores, citra et ultra gradum caloris animalis experiretur, sluidum aëriforme tentamini subjiciendum.

"Parata fuit ab aliâ parte antlia vulgaris adspirans et calcans, armata epistomio, et ita disposita ut depresso embolo nihil vacui remaneret ad epistomium usque, ultra quod tubulus metallicus, uno circiter pollice longus, protrahebatur.

"Ut recte procederet experimentum, duo præcipuè cavenda erant: 1mo, Sanguinis venofus absque ullo H "aëris

" aëris contactu erat extrahendus; 2do, accuraté pre-" fervanda ejus temperies, ad momentum ufque, quo ga-" fis oxygenii contactui in recipulo exponendus erat fan-" guis.

" Quocirca, proximè ad bovem mox occidendum dif-" ponebatur vas aqua tepida plenum; in hanc aquam " immersa detinebatur antlia cum embolo depresso ut " liquidi temperiem, eamdem scilicet ac sanguinis ipsius, " adipisceretur: Hoc ipso instanti quo, ictu violentiori " media inter cornua percuffus procumbebat humi bos, "tunc refecta ejus colli cute, feparabatur jugularis ve-" na, quæ, turgida, inter duas ligaturas refecabatur; " profluebat fanguis intermedius, et tunc uni ex hianti-" bus venæ extremis adaptabatur et alligabatur antliæ " tubus metallicus; refoluta autem anteriori ligatura, " et aperto epistomio, patebat sanguinis ad antliam adi-" tus, et retracto embolo implebatur antlia fanguine isto " venoso, claudebatur immediatè epistomium, et antlia " fic repleta absque aëris contactu in aquam ejusdem tem-" periei immergebatur, ne in actu translationis ad appa-" ratum fupra descriptum, aliquid de calore naturali a-" mitteret.

"Ut autem fanguis ex antlia in recipulum, per fora"men cochlea instructum impulsus, ita divideretur in
"lapsu, ut majorem offerret superficiem sluido elastico
"ambienti, ideirco inquam, in ipsius recipuli collo inser"tus fuerat tubus in extremitate sua inferiori, hemisphericum cavum gerens undiquaque perforatum, quo
"artificio, sanguis in recipuli patellam decidens, in perplures tenuissimos quasi salientes sonticulos, disperge"batur.

"batur. Tres personæ pro observatione accuratè in"stituenda requirebantur; alius in preservanda balnei
"ambientis temperie intentus erat; alius in observanda
"temperiethermometrorumin recipulo suspensorum ver"fabatur; tertius tandem antliæ manipulationibus erat
"exclusivè devotus; quas ultimas partes sponte am"plexus sum *.

	1	Therm. in aere recipuli.	
Tempus observ.	Therm. in balneo.	Infer.	Super.
P. M. 3h. 20'	31,2	31,3	31,4
24 26	i doll'	31,1	31,1
28		D IUT	30,5
32			30,0
34 36	No publication of the last of	Spug.	29,8
40	A Filtrer	Sign	29,5
49 55	100 mb 750		28,7

"N. B. Eo momento quo fanguis in recipulum fuit injectus, gutta cecidit in therm. inferius, quod exinde non amplius fuit observabile; cum autem ambo infrumenta in recipulo inclusa pari passu semper incedere visa sint, minoris est momenti alterius desectus.

"Gas oxygenium in recipulo probatione eudiometri"ca tentatum ante introductionem, fequenti proportio"ne

^{* &}quot;Duo alii observatores erant, D. Belcombe, M.D. vir pe"ritissimus nunc artem medicam exercens in urbe Scarborough;
"et Jurine, celeberrimus chirurgus e nostratibus."

"ne ab aëre nitroso fuit imminutum; videlicet, 2 partes gasis nitrosi cum 1 gasis oxygenii agitatæ per 20", ad 0,34 fuerunt reductæ.

- "Temperies naturalis atmospherica erat inter 15,0 et "16,5 gradus therm. Realmuriani durante experimento.
 - " Bos cecidit, 2 h. 59' P. M.
 - " Ejus calor circa venam 30° 8.
 - "Temperies balnei antliæ, 30°, 8.
- "Perlustrata tabula, non apparet, sanguinis præsen"tiam et contactum cum gase oxygenio, perceptibilem
 "habuisse effectum in peculiari calore producendo*.
- "Notandum, quod fanguis bovinus ab aëris atmo"fpherici contactu in anflia prefervatus, et in naturali
 "temperie fua ope balnei detentus, fluiditatem fuam fer"vavit per circiter 20 minuta elapfa, a tempore extrac"tionis ad infusionem usque.
- * Non tantum nihil caloris producebatur, sed etiam aera recipuli calorem amissse visum est; id quod prosecto, nisi ab accidentali caloris amissione oriretur, cum experimentis Di. ColeMAN optime convenit. Vid. Coleman on Suspended Respiration,
 Section 4.

